

ἀφ' τὴν ἀνδρικήα φύσι | θεωρῶντα τέτοιες εὐμορφίες».

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἀνήκων, ὁ ἀρμόζων εἰς ἄνδρα σύνηθ. : *Αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἔχει ἀντρίκεια φωνή. Φορεσιὰ ἀντρίκεια. Παπούτσι ἀντρίκεια σύνηθ. Καβάλλα ἀντρίτεια Πελοπν. (Κλουτσινοχ.) Πουκάμισο ἀδρικήα καὶ γυναίκεια Πελοπν. (Οἰν.)* Ὡς τοῖς ἀντρίκεις δουλειῇς νὰ μὴν ἀνακατώ- νησαι Πελοπν. (Λάστ.) || Ἄσμ.

Κὶ ἄκουσ' ἀδρικήα κλάματα, γυναίκεια μοιρολόγια Ἦπ. (Τζουμέρκ.) — Ποίημ.

Μόλις τ' ἀντρίκειο χάραξε 'ς τὸ πρόσωπό μου χνούδι ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.² 120. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀντρή- σιος. 2) Γενναῖος ἀνδρεῖος, ἐπὶ πράξεων ἢ λόγων σύνηθ. : Ἀντρίκεια λόγια σύνηθ. Ἀδρικήα, ὅχι γυναικήσια πράματα Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) Κ' εὗρισκε πῶς δὲν ἦταν ἀντρίκειο φέροισο, ἀντὶς νὰ τὰ βάλῃ παλληκαρήσια μὲ τὸ φταιχτή, νὰ βλαστημάῃ τὸ Θεὸ ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 119. Συνών. ἀντρίστικος 2.

Β) Οὐς. 1) Τὸ δι' ἄνδρας προωρισμένον μέρος τῆς οἰκίας ἢ ἐκκλησίας, ὁ ἀνδρωνίτης Ἦπ. Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Μακεδ. (Καστορ. κ. ἀ.) Σκόπ. κ. ἀ. : *Τοῦ βουλέφανι τ' ἀδρικήειον τ'ς Φανερωμένης Σκόπ. 2) Τὸ ἀνδρικόν φόρεμα Μύκ. : Νὰ μοῦ βάλλῃς ἀδρίτεια νὰ ῥτω μαζί σου. 3) Γενετήσιος ὄργασμος Πελοπν. (Λακων.) : Μοῦ ῥθανε τ' ἀδρικήα μου. Τῆς ῥθανε κι αὐτεινῆς τ' ἀδρικήα της. 4) Θυμός, ὀργή Πελοπν. (Λακων.) : Τὸν ἐπίασε τ' ἀδρικήο.*

ἀντρίκιος ἐπίθ. Θράκ. ἀδρίκ'κους Θράκ. (Αἰν.) Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρίκος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου.

Ἀντρίκειος Α 1, ὁ ἰδ. : *Μνῆὰ φορεσιὰ φορέματα ἀντρίκεια Θράκ. Ἐβγαλὶ τ' ἀδρίκ'κα φουρέματα κ' ἔμ'νι μὲ τὰ γ'νικίτ'κα Αἰν.*

ἀντρίκος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) ἀνδρικό τό, ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,123.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀνδρικός.

1) Ἀντρίκειος Α 1, ὁ ἰδ., σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) : *Ἀντρίκα καλαπόδια - παπούτσια - φορέματα κττ. σύνηθ. Ἀντρίκον λῶμαν Κερασ. 2) Τὸ οὐδ. ὡς οὐς, τὸ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρός, τὸ ὁποῖον κληρονομεῖ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ΓΧατζιδ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀντρομοίρι 1.*

ἀντρισμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) Πληθ. ἀντρίσματα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀντρίζω. Πβ. καὶ μεσν. ἀνδρισμα.

Ἡ μετ' ἀνδρὸς σύζευξις, ὑπανδρεία, ἐπὶ γυναικός : *Ἡ κόρη τ' ἀντρισμάτ' ἔν' (εἶναι ἐν ὧρᾳ γάμου) Κρώμν. Χαλδ. || Παροιμ. φρ. Τ' ἀντρισμαν καὶ τὸ τούρκισμαν ἔσαν ἔν' (διὰ τοῦ γάμου τῆς ἡ γυνὴ ἀλλάζει τελείως κατάστασιν) Χαλδ.*

ἀντρίστিকা ἐπίρρ. Πόντ. (Οἰν.) ἀδρίστিকা Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρίστικος.

Ὡς ἐμπρέπει εἰς ἄνδρα, ἀνδρικῶς, γενναίως ἔνθ' ἀν. : *Σοῦ μιλῶ ἀδρίστিকা Κρήτ. Πολεμοῦν ἀδρίστিকা αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀντρεῖα.*

ἀντρίστικος ἐπίθ. Πόντ. (Οἰν.) Ρόδ. — ΔΒουτυρ. Διωγμέν. ἀγάπ. 29 ἀδρίστικος Κρήτ. Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντρεας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίστικος.

1) Ἀντρίκειος Α 1, ὁ ἰδ., Κρήτ. Κύθν. — ΔΒουτυρ. ἔνθ' ἀν. : *Ἀντρίτικη ἐκκλησιὰ Ρόδ. Ἀπάλιο ἀδρίστικο (ἀπά- λιο = πάλῃ) Κρήτ. Δουλειῇς ἀδρίστικες Κύθν. Εἶχε ἀκούσει βογγητὰ καὶ φωνὲς χοντρές, ἀντρίστικες ΔΒουτυρ. ἔνθ' ἀν.*

β) Οὐδ. πληθ. οὐς., ἀνδρικά ἐνδύματα Κρήτ. : *Ἐβαλεν ἀδρίστিকা αὐτεῖνῃ ἡ κόρη. 2) Ὁ ἀρμόζων εἰς ἄνδρα, ἀνδρεῖος, γενναῖος Κρήτ. Πόντ. (Οἰν.) : Εἶπε ἓνα λόγο ἀδρίστικο Κρήτ. || Ἄσμ.*

Νὰ ἰδῇς ἀπάλιο ἀδρίστικο, τὸ κάνον οἱ-γ-ἀδρωμένοι, τὸ κάνουν οἱ ἄδρες οἱ καλοὶ οἱ καστροπολεμάρχοι (ἀπάλιο = πάλῃ) αὐτόθ. Συνών. ἀντρίκειος Α 2.

ἀντρίτσάνα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντρίτσης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άνα.

Γυνὴ ἀνδρώδης, ρωμαλέα ὡς ἀνὴρ : *Σὰν τὴν ἀντρίτσά- ναν ἦταν ἡ κόρη μου τὸ ἐπόβκαλέν τὴν ἡ ἀρρώσκια (ἐπόβκα- λεν = ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ μέσου). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀντρο- γυναῖκα 1.*

ἀντρίτσης ὁ, Α.Ρουμ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντρεας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσης.

Ὁ σύζυγος, θωπευτικῶς : Παροιμ.

Ἀντρα μου, ἀντρίτση μου, καλέ μου καβαλλάρι (ἐπὶ τῶν ἐπαινούντων τινὰ δι' ἀρετὰς ἀνυπάρχτους). || Ἄσμ.

Σῦρε, πάνε 'ς τὸν Κωνσταντῆ, ἴσως αὐτὸς σὲ πάγῃ.

— *Ἀντρίτση μου, 'ς τὸν τόπο μου, πά' ἡ ψυχὴ μου βγαίνει. Συνών. ἀντρίτσι 2.*

ἀντρίτσι τό, ἀμάρτ. ἀδρίτσι Κρήτ. ἀδρίτ' Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀντρεας καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσι.

1) Ἀνὴρ μικρόσωμος Κρήτ. Συνών. ἀντράκι 1.

2) Ὁ σύζυγος, θωπευτικῶς Θράκ. (Σαρεκκλ.) Συνών. ἀντρίτσης. 3) Ἀνὴρ ἀνδρεῖος, γενναῖος, παλληκάρι Κρήτ. : Ἄσμ.

Μικρὸν ἀδρίτσι διώχνουνε ἑκατὸ δγὸ νομάτοι, τόπους τόπους τὸ διώχνουνε, τόπους τὸ πολεμοῦνε, τόπους 'κανε γυρίσματα κ' ἔδειχνε τὴν ἀδρεῖά του.

Συνών. ἀντράκι 3.

Ἀντριώτικο τό, Εὐβ. (Κάρυστ. Πλατανιστ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Ἀντριώτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίκο < -ικός.

Εἶδος σύκων.

ἀντρογενεῖα ἡ, Ἀνάφ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀντρεας καὶ γενεῖα.

Ἡ γενεὰ τοῦ συζύγου : Ἄσμ.

Ὅπου θέλει νὰ λέγεται νύφη καὶ κυρὰ νύφη, ν' ἀγαπᾷ τὸν ἀντρα τῆς καὶ τὴν ἀντρογενεῖα τῆς.

ἀντρογιός ὁ, ἀμάρτ. ἀντρογιός Ἦπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τῶν οὐς. ἀντρεας καὶ γιός.

Προγονός, υἱὸς τοῦ συζύγου ἐκ προτέρου γάμου.

ἀντρογυναίκα ἡ, σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) Τσα- κων. ἀντρογεναῖκα Ρόδ. ἀδρουγναῖκα Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἀδρουῖναῖκα Σύμ. ἀντρογυναῖκα Ἦπ. (Ζαγόρ.) κ. ἀ. ἀδρουῖναῖκα Λέσβ. Σάμ. ἀδρουῖναῖκα Θήρ. ἀντρογύναικο τό, Ζάκ. Ἦπ. ἀδρουῖναῖκο Κύθηρ. ἀντρογύνικου Μακεδ. (Καταφύγ.) ἀντροναικο Καππ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀντρεας καὶ γυναῖκα. Ὁ τύπ. ἀδρειο- γυναῖκα ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ ἀντρεῖος.

1) Γυνὴ ἀνδρώδης καὶ ρωμαλέα σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) Τσακων. : Αὐτὴ εἶναι ἀντρογυναῖκα σύνηθ. Μὲν ἀδρουγναῖκα ποῦ κάνει πέδε ἄδρες καλὰ Κρήτ. Ἀδρουγναῖκα

